

Джигіль Ю.Є.

канд. арх., доцент,

Кафедра дизайну архітектурного середовища, Інститут архітектури,
Національний університет «Львівська політехніка»

ПРОБЛЕМИ РЕКОНСТРУКЦІЇ ІСТОРИЧНОЇ БУДІВЛІ ТА ЇХ ВІДОБРАЖЕННЯ В ОСВІТНІХ ПРОЦЕСАХ (на прикладі архітектурного твору Івана Левинського)

Наприкінці 19 ст. вулиця Січових Стрільців (в той час — вул. 3 Травня) у Львові зазнала радикальних змін. Це був найпрестижніший район Львова.

Територія, на якій знаходиться сучасний будинок №19, була забудована ще на початку 18 ст. У 80-х роках 19 ст. ділянка була куплена княгинєю Кароліною Понінською для будівництва великої житлової кам'яниці, розрахованої на заможних орендарів. Замовлення на розробку відповідного проекту отримало архітектурне бюро будівельної фірми Івана Левинського. У 1889–1991 рр. проект був реалізований як міський палац. Саме в цей період будинок №19 на вулиці Січових Стрільців дістав свого сучасного вигляду.

Існують різні трактовки щодо того, кому належить авторство будинку №19. Для відповіді на це питання треба звернутись до біографії Івана Левинського. У 1889 р. Іван Левинський (1851–1919) був відносно молодою людиною, але вже викладав у Львівській політехніці. Як керівник фірми, він залучав до співпраці своїх випускників — талановитих молодих архітекторів. Серед них був Ян Томаш Кудельський (1861—1937), який у 1889–1890 роках працював асистентом на кафедрі нарисної геометрії в Політехніці, а у 1890–1893 роках був керівником архітектурного бюро фірми Івана Левинського. Саме цих двох архітекторів слід вважати авторами відновленого у 1891р. будинку №19. Вже у 80-ті роки 20 ст. цю будівлю було віднесено до цінної забудови за категоріями: архітектура, містобудівництво, мистецтвознавство.

Збудований як палацовий, будинок функціонував за призначенням лише десять років. У 1901 р. споруду успадкував граф Калікст Понінський, а у міжвоєнний період будинок належав графу Міхалу Мар'яну Баворовському. Вже в радянський період — був націоналізований. За більш ніж 100 років споруда зазнавала багато змін функціонального призначення: до 1939 р. це був прибутковий будинок; з 1939 р. — технічна школа; у 1940 р. — гірничо-паливний технікум; з 1963 р. — технікум промислової автоматики; з 1997 р. — правничий коледж; з 2002 р. і донині — факультет міжнародних відносин ЛНУ ім. Ів. Франка.

За останні півстоліття кількість студентів, яка навчається в цій будівлі зросла у більше ніж у 10 разів, після чого даний простір вже не в стані виконувати закладені в нього функції. Це стало відчутно після першого ж навчального року «міжнародників».

В кінці 2003 р. було прийнято рішення про розробку ескізного проекту для реконструкції даної будівлі. Виконання розробки доручили мені, як головному архітектору проектів Львівського ДППМ «Містопроект». За вихідними даними, у 2004 р. реальна кількість студентів складала 1195 осіб. За моїми підрахунками, в існуючих аудиторіях і актовому залі могли одночасно перебувати не більше 820 студентів. Це майже у три рази перевищувало нормативні показники. За даними, які наведені у звіті ректора, у 2019 р. на факультеті міжнародних відносин навчаються 1245 студенти. Як бачимо, кількість студентів майже не змінилися за останні 15 років, що свідчить про фізичну межу функціонального навантаження на споруду.

У 2004 р. я запропонував дану тему для розробки в дипломному проекті спеціаліста О.В. Юськів. Це стало прикладом ефективного поєднання теорії і практики в архітектурному проектуванні. Результати цієї дипломної роботи увійшли в розроблений мною ескізний проект. На жаль, ідеї закладені у проекті не були розвинуті далі косметичної реставрації фасадів, яка проводилась у 2006 р. Але тоді нам все ж вдалося розвинути ідеї реконструкції в дипломному проекті бакалавра Ю.Р. Бензак. Шкода, але наступні мої спроби продовжити розробку реального проекту реконструкції не були підтримані замовником.

Висновок.

Головне, що я і мої студенти винесли з цієї роботи – ми отримали безцінний досвід знайомства з архітектурним твором фірми Ів. Левинського. Я переконався, що роль автора надзвичайно важлива не тільки при створенні проекту та його реалізації, але й в тому, наскільки він зможе передбачити майбутнє життя свого твору та його вплив на прийдешні покоління.

Dzhyhil Yu.

PhD, associate professor,
Department of Architectural Environment Design, Institute of Architecture,
Lviv Polytechnic National University

**HISTORICAL BUILDING RECONSTRUCTION PROBLEMS AND
THEIR REFLECTIONS IN THE EDUCATIONAL PROCESSES
(on example of architectural work by Ivan Levinsky)**

The Sichovykh Striltsiv Street in Lviv (at that time — May, 3th Street) has undergone radical changes the end of the 19th century. It was the most prestigious area of Lviv.

The modern building № 19 is located on territory on which was built the previous building the early 18th c. In the 80s of the 19th century. the land was bought by Princess Caroline Poninska for the construction of a large residential building designed for wealthy tenants. An order to develop this project received architectural bureau of Ivan Lavinsky construction company. This project was implemented as a city palace in 1889–1991. It was during this period that the house № 19 on Sichovykh Striltsiv Street got its modern look.

There are different interpretations of who's the author of the house № 19. To answer this question, turn the biography of Ivan Levinsky. In 1889, Ivan Levinsky (1851–1919) was a relatively young man, but already taught at the Lviv Polytechnic. As the head of the firm, he attracted the cooperation of his graduates — talented young architects. Jan Tomasz Kudelski (1861–1937) was one of them. He worked as an assistant at the Department of Descriptive Geometry at the Lviv Polytechnic in 1889–1890 and was the head of the architectural bureau of the Ivan Levinsky firm in 1890–1893. It is these two architects who should be considered the authors of reconstruction house № 19, that was ended in 1891. Already in the 80's of the 20th century. this building was classified as valuable buildings by categories: architecture, urban planning, art history.

Reconstructing house functioned only for ten years as the palace. In 1901 the building was inherited by Count Kalikst Poninski, and in the interwar period the house belonged to Count Michal Marian Bavorowski. Already in the Soviet period — was nationalized. The building has undergone many functional changes for more than last 100 years: by 1939 it was an apartment building; since 1939 — technical school; in 1940 — mining and fuel technical college; since 1963 — technical school of industrial automation; since 1997 — College of Law; since 2002 and till now — Faculty of International Relations of the Ivan Franko LNU.

The number of students enrolled in the building has increased more

than 10 times over the past half-century. Now this space is no longer able to fulfill its functions. This became evident after the first academic year of «internationals».

At the end of 2003 was made decision to develop a sketch project for the reconstruction of the building. I was commissioned to carry out this development from the Lviv State Project Institute «Mistoproekt» as a Chief project architect. In 2004 the real number of students was 1195, according to the output data. No more than 820 students could be in the existing classrooms and auditorium at one time, according to my calculations. This is almost three times higher than the normative indicators. 1,245 students study at the Faculty of International Relations in 2019, according to the rector's report. As you see, the number of students has hard changed in last 15 years. It's indicates the physical limit of the functional load on the building.

I proposed this topic for development in the diploma project by specialist O.V. Yuskiv In 2004,. This became an example of an effective combination of the theory and practice in architectural design. The results of this diploma work were included to my sketch project. Unfortunately, the ideas laid down in project were not further developed. But only in the facade cosmetic restoration, which was carried out in 2006. However, then we still manage to develop the ideas of reconstruction in the bachelor diploma project by Y.R. Benzak. It is a pity, but my subsequent attempts to continue the development of a real reconstruction project were not supported by the customer.

Conclusion.

The main thing that I and my students learned from this work — we gained invaluable experience of acquaintance with the architectural work by the Ivan Levinsky firm. I became convinced that the role of the author is extremely important not only in creation the project and its implementation, but also in the extent to which it can predict the future life of his work product and its impact on future generations.

Рис.1. Реконструкція споруди факультету міжнародних відносин Національного університету ім. Ів. Франка на вул. Січових Стрільців, 19 у м. Львові. Візуалізація головного фасаду. Автор – ст. Юськів О.В. Керівник – канд. арх., доц. Джигіль Ю.Є. 2004 р.

Fig.1. Reconstruction of the academic building of the Faculty of International Relations of the Ivan Franko National University on the Sichovykh Striltsiv Street, 19 in Lviv. Visualization of the main facade. Author - Art. Yuskiv O.V. Head - PhD, Assoc. prof. Dzhyhil Yu. Ye., 2004.

Рис.2, 3. Реконструкція навчального корпусу факультету міжнародних відносин Національного університету ім. Ів. Франка на вул. Січових стрільців, 19 у м. Львові. Фото з макету. Автор – ст. Бензак Ю.Р. Керівник – канд. арх., доц. Джигіль Ю.Є. 2006 р.

Fig.2, 3. Reconstruction of the academic building of the Faculty of International Relations of the Ivan Franko National University on the Sichovykh Striltsiv Street, 19 in Lviv. Photo from layout. Author - Art. Benzak Yu.R. Head – PhD, Assoc. prof. Dzhyhil Yu. Ye., 2006.